

A stylized illustration of an owl with large, round eyes, sitting and reading an open book. The owl is rendered in a dark green color against a lighter green background. The book is open, and the text is centered on the pages. The background features abstract white curved lines.

Praktikarbejdshæfte for social- og sundhedsassistentelever

**Alt materiale i dette hæfte er et supplement til
Håndbog i praktikuddannelse, som bruges på
skolen og som også skal bruges i praktikken!**

Udarbejdet af Birgitte Holst Wiehl & Camilla Lucht,
uddannelseskonsulenter i Furesø

Med inspiration fra Københavns Kommunes
*Praktikkatalog – Praktik 1, 2 & 3 social- og
sundhedsassistentuddannelsen*

Indholdsfortegnelse

Fastlagte samtaler	3
Dialoghatten	4
Læsetid og vejledermøder	5
Sygeplejeprocessen	6
Dataindsamlingsseddel	7
Sundhedsstyrelsens 12 sygeplejefaglige problemområder	8
Mindmap til refleksion	9
Logbogstid	10
Kalender	11
Introduktion til temasiderne	15
Praktik 1A – Temaer – Begynder niveau	16
Mødet med arbejdspladsen – Tema 1	17
Personlig pleje og praktisk hjælp - Tema 2	18
Sundhedsfaglige handlinger og tidlig opsporing – Tema 3	19
Koordinering og tilrettelæggelse af arbejdet - 4	20
Praktik 1B – Temaer – Begynder niveau	21
Mødet og kommunikationen med borgeren – Tema 5	22
Rehabilitering – Tema 6	23
Sundhedsfaglig dokumentation – Tema 7	24
Praktik 2 – Temaer – Rutineret niveau	25
Kommunikation med borger med psykiatrisk sygdom – Tema 8	26
Det gode liv med demens – Tema 9	27
Socialpædagogik og psykiatrisk sygepleje – Tema 10	28
Praktik 3A & C – Temaer – Avanceret niveau (under udarbejdelse)	29
Henvisninger	30

Fastlagte samtaler

Forventnings, midtvejs og slutevaluering

I praktikuddannelsen er der følgende fastlagte samtaler i alle praktikker:

1. Forventningssamtale

En samtale omkring din og vejlederens roller og jeres gensidige forventninger til hinanden i samarbejdet om din uddannelse, hvordan lærer du at lære samt en plan over, hvilke temaer, du vil arbejde med hvornår i praktikken.

2. Midtvejsevaluering

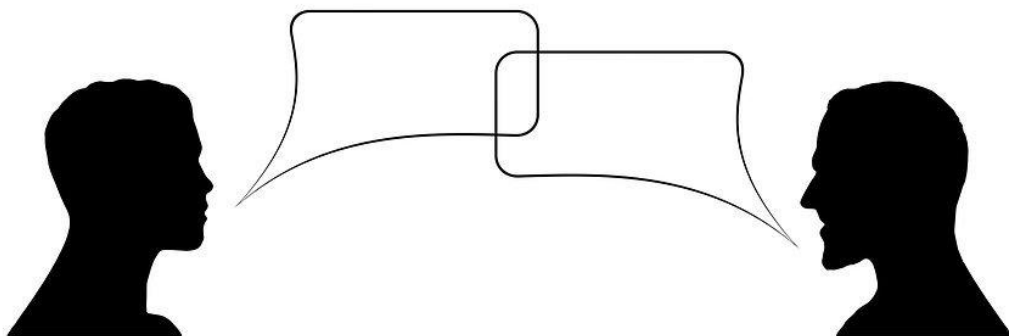
En status i forhold til uddannelsen mål – Hvor er du? Hvilke temaer har du arbejdet med indtil nu?

3. Slutevaluering med afgivelse af praktikerklæring

Med afsæt i hjælpekemaet til PASS-erklæringen gøres status for din opnåelse af målene.

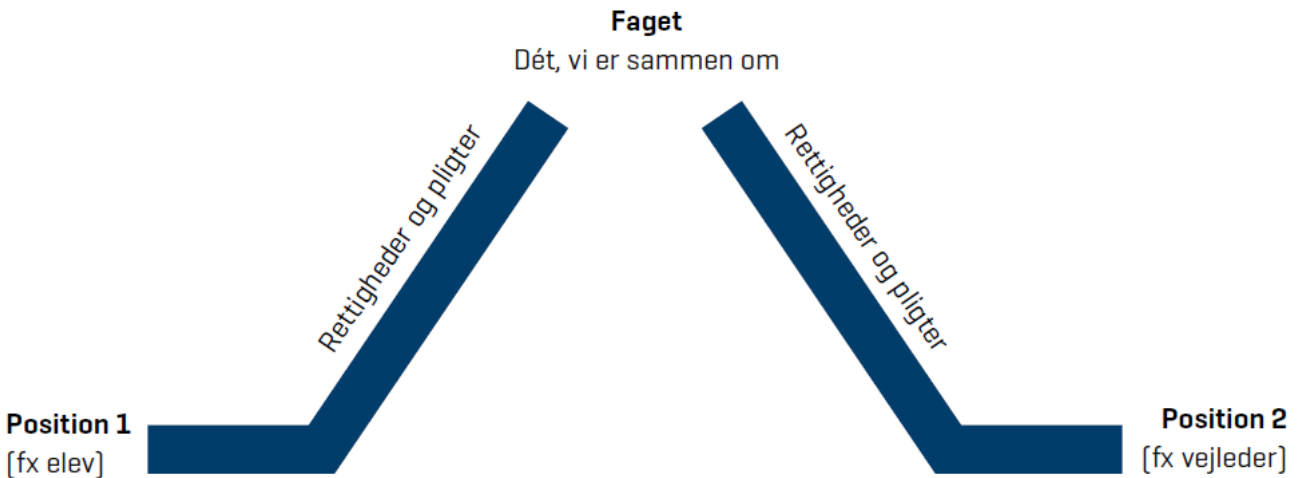
Status på, hvor langt du er med dine temaer.

- Du skal forberede dig skriftligt til alle tre fastlagte samtaler!
- I *Håndbog i praktikuddannelsen* står der under *Fastlagte samtaler*, hvordan du skriftligt skal forberede dig.
- Målene for din uddannelse skal til samtalerne gennemgås mundtligt sammen med din vejleder og en plan for arbejdet med temaerne udarbejdes eller justeres ved behov.
- Efter forventnings- og midtvejssamtalen skriver du en konklusion på samtalen, som godkendes af vejleder.

Dialoghatten

- Redskab til samtaler i praksis

Kilde: © Ingrid-Margrethe Thrane og Jonas Sprogøe

Hvornår bruger I Dialoghatten?

Den kan bruges ved forventningssamtalen, og ved alle andre samtaler, hvor der er brug for at tale om samarbejdet mellem vejleder og elev, så professionelle og personlige relationer adskilles.

Refleksionsspørgsmål, når I bruger dialoghatten

1. Hvilke pligter har du som elev, og hvilke pligter har din vejleder?
2. Hvilke rettigheder har du som elev, og hvilke rettigheder har din vejleder?
3. Hvordan kan vi holde fokus på faget?
4. Hvilke muligheder for samarbejde åbner denne samtale for?

Udarbejdet med inspiration fra © Ingrid-Margrethe Thrane s og Jonas Sprogøes materiale.

Læsetid og vejledermøder

- Læsetid er svarende til 7½ time pr. uge
- Vejledermøder er svarende til 1 timer pr. uge.

Læsetid:

Læsetiden bruges som forberedelsestid til de ugentlige vejledermøder. Du skal i læsetiden arbejde med et af temaerne beskrevet i dette Praktikarbejdshæfte samt sygeplejeprocessen og / eller mindmappen.

Læsetiden indeholder både at få læst i dine grundbøger, refleksion, samt skriftliggørelse i forhold til Praktikarbejdshæftets arbejdsredskaber – temaerne, sygeplejeprocessen og mindmappen.

Læsetiden er ikke fritid. Det er lønnet arbejdstid, og derfor forventes det også, at du er velforberedt til vejledermøderne efterfølgende. Læsetiden kan lægges ud på flere dage. Praktikstedet planlægger, hvornår det er hensigtsmæssigt at ligge læsetiden i forhold til læring ude i praksis.

Vejledermøde:

Ved vejledermøderne præsenterer du det, du har arbejdet med i din læsetid for din vejleder. Vejledermøderne kan foregå individuelt eller i mindre grupper.

På vejledermøderne er du i dialog med din vejleder om de faglige temaer, sygeplejeprocessen, mindmappen og din egen læreproces.

Afslutningsvis aftaler I, hvordan du skal bruge næste læsetid. Det kan være at udfylde en sygeplejeprocess, eller at finde viden om- og svar på temaernes arbejdsspørgsmål eller igen arbejdet med mindmappen.

Sygeplejeprocessen

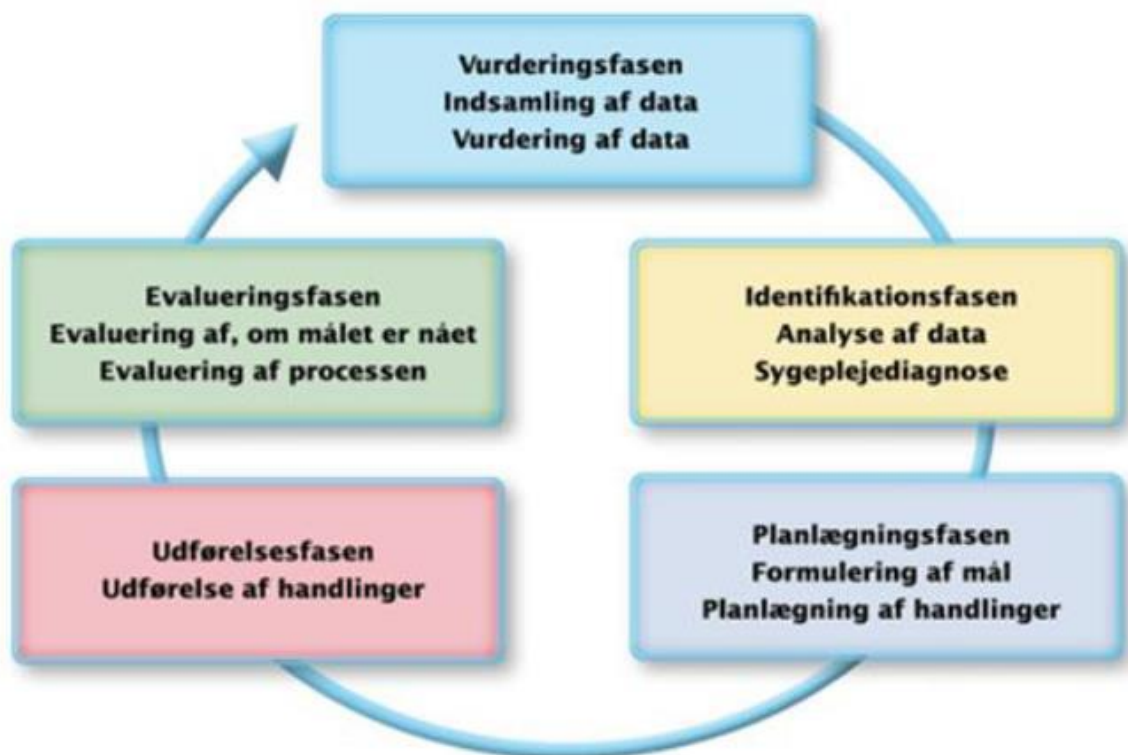
Formålet med sygeplejeprocessen er:

At du udvikler kompetencer til at skabe overblik over den enkelte borger/patients sygepleje.

At du udvikler kompetencer til at identificere, begrunde, planlægge, udføre, og evaluere patientens behov for sygepleje.

At du udvikler kompetencer til at dokumentere sygeplejen.

Sygeplejeprocessens faser

1. Når du arbejder med sygeplejeprocessen, skal du slå op i *Håndbog i praktikuddannelsen under sygeplejeprocessen* og anvende de refleksionsspørgsmål, der står der.
2. Der vil være spørgsmål til alle fem faser.
3. Til dataindsamlingen anvender du dataindsamlingseddelen i dette hæfte og Sundhedsstyrelsens 12 sygeplejefaglige problemområder.

Dataindsamlings seddel

Borgerens navn / Diagnoser	Medicin
Funktionsniveau	Respiration og cirkulation
Bevægeapparatet	Seksualitet
Ernæring	Smerter - Sansendtryk
Hud - Slimhinder	Søvn - Hvile
Kommunikation	Viden - Udvikling
Psykosocial	Udskillelse

Sundhedsstyrelsens 12 sygeplejefaglige problemområder

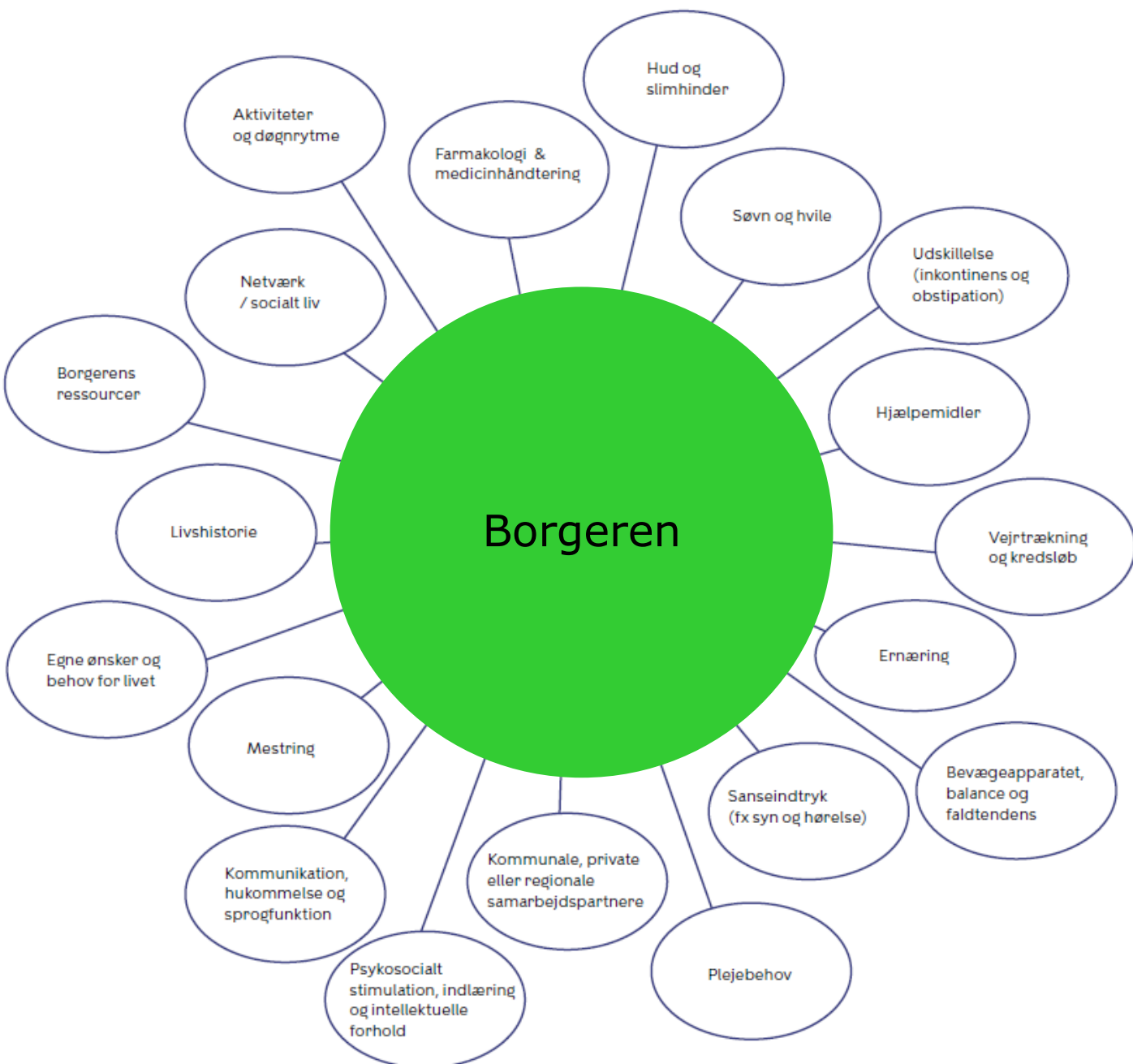
- 1) Funktionsniveau, f.eks. evnen til at klare sig selv i det daglige liv, ADL (Activity in Daily Living)
- 2) Bevægeapparat, f.eks. behov for træning, balanceproblemer og evt. faldtendens.
- 3) Ernæring, f. eks. under- eller overvægt, spisevaner, ernæringsproblemer forårsaget af sygdom eller behandling, kvalme og opkastning.
- 4) Hud og slimhinder, f. eks. forandringer og lidelser fra hud, slimhinder og andre væv – f. eks. muskler, hår og negle.
- 5) Kommunikation, f. eks. evnen til at gøre sig forståelig og forstå omverdenen.
- 6) Psykosociale forhold, f. eks. arbejdsevne, relationer til familie, ensomhed, livsstilsproblemer, misbrug og mestring.
- 7) Respiration og cirkulation, f. eks. luftvejsproblemer som åndenød, hoste, risiko for aspiration, legemstemperatur, blodtryk og puls.
- 8) Seksualitet, f. eks. samlivsforstyrrelser som følge af sygdom eller lægemidler.
- 9) Smerter og sanseindtryk, f. eks. akutte eller kroniske smerter og ubehag, problemer med syn og hørelse.
- 10) Søvn og hvile, f. eks. faktorer som letter eller hindrer søvn og hvile.
- 11) Viden og udvikling, f. eks. behov for information eller undervisning, helbredsopfattelse, sygdomsindsigt, hukommelse.
- 12) Udskillelse af affaldsstoffer, f. eks. inkontinens, obstipation, diarré.

Kilde: Sundhedsstyrelsen, 2018, *Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser*

Mindmap til refleksion

Anvendelse: Dit udvalgte emne indenfor det valgte tema sættes i forhold til din fordybelsesborger og de bobler, der er relevante i mindmappen. Eksempelvis: Tema: 2, Emne: motivation, Fordybelsesborger: Grethe, Bobler: Aktiviteter og døgnrytme, Netværk /socialt liv, Livshistorie, Mestring, søvn og hvile. Du bruger den teori, du har læst om inden for temaet / emnet til at sætte i forhold til fordybelsesborgeren indenfor de relevante bobler.

Logbogstid

Logbogstid svarende til 30 minutter dagligt på fulde praktikdage.

Refleksionscirklen

Hvordan?

Beskriv en konkret oplevelse/
situation i praktikken.

Hvad kunne jeg gøre
anderledes eller bevare
I en tilsvarende situation?

Uddyb:
Hvad tænkte jeg?
Hvad følte jeg?
Hvad gjorde jeg?

Hvordan kan jeg anvende
teorien/erfaringen?

Hvordan reagerede
borgeren/ patienten?
Hvordan var borgerens/
patientens kropssprog?

Hvilke begreber eller teorier kan
belyse situationen/problemet?

Hvad var godt/mindre godt?
Hvorfor?

Kilde: SOSU C, 2018, *Håndbog i praktikuddannelsen*, Social- og sundhedsassistentuddannelsen 2017

1. Du skal anvende refleksionscirklen i din daglige logbogstid.
2. Du kan i *Håndbog i praktikuddannelsen* under *Refleksionscirklen* læse om refleksionscirklen.
3. Her vil læringsfokus vægte både processen (kompetencer) og indholdet (kvalifikationer). Refleksion kan foregå både med enkeltpersoner og i grupper.

Kalender

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Kalender

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Kalender

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Kalender

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Uge /Dag	Tema Nr.	Emne	Vejledningsaktivitet	Afsluttet

Introduktion til temasiderne

Praktikarbejdshæftet er inddelt i temaer, som indeholder alle mål for uddannelsen. Du vil ved at arbejde med temaerne komme rundt om alle målene - og opnå et teoretiske / praktisk grundlag i tilstrækkelig grad til at leve op til dine uddannelseskrav.

Temaerne er fordelt ud på dine praktikker P1, P2 og P3. Du kan frit vælge rækkefølgen i temaerne, dog skal du holde dig til de temaer, der er inde for den praktikperiode, du er i. Temaerne stiger i sværhedsgrad svarende til uddannelsens begynder- (P1), rutineret- (P2) og avanceret (P3) niveau. Temaerne er en udvalgt del af det, du arbejder med i praksis. Med temaerne opnår du en teoretisk fordybelse. Du skal nå omkring alle temaerne for den aktuelle praktikperiode.

I samarbejde med din vejleder vælger I ud, hvor meget tid du skal bruge på hvert enkelt tema alt efter omfanget af temaet, og hvor du er i din læring...

Tema 1 vil være relevant ved start i alle nye praktikforløb!

Til hver tema er:

Emner til vejledermøder	Inspiration til undertemaer
Arbejdsspørgsmål	Spørgsmål du skal arbejde med for at folde emnet ud
Refleksionsspørgsmål	Spørgsmål, der gør du får mulighed for at koble din viden til din konkrete pleje og omsorg hos borgeren. Der er skrevet, hvilket læringsredskab du med fordel kan benytte
Læs om temaet i	Kapitler fra dine grundbøger, der vil kunne understøtte din refleksion og lærings proces. De kapitler, som er fremhævet med fed, skal læses, resten er frivilligt, og hvad der er relevant i forhold til din praktik.
Mål	Der er forsøgt tydeliggjort hvilke mål du vil arbejde med, ved at arbejde med teamet. De mål som er fremhævet med fed skrift, er de mål, der er særligt aktuelle i praktikperioden. Praktikmålende for social og sundhedsassistentuddannelse finder du i Håndbog for praktikuddannelsen

Praktik 1A

Temaer

Begynder-niveau

Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Mødet med arbejdspladsen

Tema 1

Emner til vejledermøder

Arbejdspladsen:

- Syge- og raskmelding
- Arbejdspladskultur
- Arbejds miljø
- Videns person/ ressourceperson
- Samarbejde med andre faggrupper
- Tavshedspligt
- Databeskyttelsesforordning
- Social- og sundhedsassistentens ansvars- og kompetenceområde
- Min rolle som elev
- Det nære sundhedsvæsen
- Sygeplejeprocessen som metode
- Samarbejde med vejleder

Arbejdsspørgsmål

Arbejdspladsen:

1. Hvilke regler er der for syge- og raskmeldinger på dit praktiksted?
2. Hvilke faggrupper er der på din arbejdsplads og hvad laver disse?
3. Hvad laver en leder, tillidsrepræsentant og en arbejdsmiljørepræsentant?
4. Hvad er et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, og hvad kan du selv gøre for at understøtte det?
5. Hvad er en prøvetidsvurdering?
6. Hvad er en PASS-erklæring?
7. Hvordan overholder du tavshedspligten?
8. Gennemgå sygeplejeprocessen som metode med din vejleder.
9. Gennemgå med vejleder hvordan, hvornår og hvilke tilbagemeldinger du har brug for.

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen arbejdsplads

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk på din arbejdsplads?
- Hvad var særlig vigtigt på din arbejdsplads og hvorfor?
- Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt - Inddrag teori!

Læs om temaet i:

*Somatisk sygdom og sygepleje 1 & 2, kapitel: 6
Det sammenhængende borger- og patient forløb,
kapitel: 4, 7*

Praktikmål

1, 10, 12, 14, 18, 19, 20

Personlig pleje og praktisk hjælp

Tema 2

Emner til vejledermøder

- Grundlæggende behov
- Tand- og mundpleje
- Borgerens sundhedstilstand
- Sundhedsfremme
- Forebyggelse
- Hygiejniske principper
- Arbejdsmiljø
- Forflytninger
- Ergonomi
- Aldringsprocesser
- Immobilitet
- Rengøringsopgaver
- Kost og ernæring
- Serviceloven
- Sundhedsloven
- Gerontologi
- Geriatri
- Den normale aldring

Arbejdsspørgsmål

1. Identificer hvilke behov borgeren kan have for grundlæggende sygepleje. Udvælg et behov, som du går i dybden med?
2. Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering af den grundlæggende og sygepleje, borgeren har behov for?
3. Hvilke observationer hos borgeren skal du gøre dig i forhold til det valgte emne?
4. Hvilke faglige overvejelser skal du som social- og sundhedsassistent gøre dig?
5. Hvordan kan du inddrage borgeren?
6. Hvordan får du indblik i borgerens eget syn på trivsel og velvære?
7. Hvordan forholder du dig til dit eget arbejdsmiljø indenfor eksempelvis forflytninger, ergonomi og lovgivning?
8. Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering af hvad er den almindelige aldring og hvad er sygdom?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
- Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
- Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger? – Inddrag teori !

• Anvend sygeplejeprocessen!

Læs om temaet i:

Somatisk sygdom og sygepleje 1 & 2, kapitel: 3, 4, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 40, 41, 45, 47 & 50
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering, kapitel: 4, 5, 10, 12 & 13
 Evt. VAR-Portalen

Praktikmål
1, 3, 5, 8, 9, 18

Sundhedsfaglige handlinger og kendskab til tidlig opsporing

Tema 3

Emner til vejledermøder

- Sygepleje i stabile forløb
- Observationer
- Klinisk vurdering
- Praktiske færdigheder
- Sygdomslære / sygeplejefaglige problemer: (Cellen, blodet, Hjerte/kredsløb, væskebalance, fordøjelsen, søvn, respiration, feber)
- Kroniske lidelser
- Ernæring
- Procedurer og retningslinjer
- Sundhedsfremme
- Forebyggelse
- Faldforebyggelse
- Dokumentation af faglige handlinger
- Velfærdsteknologi
- Livsstilssygdomme

Arbejdsspørgsmål

1. Identificer hvilke behov borgeren kan have for sygepleje. Udvælg et behov, som du går i dybden med?
2. Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering af den sygepleje, borgeren har behov for?
3. Hvilke observationer hos borgeren skal du gøre dig i forhold til det valgte emne?
4. Hvilke faglige overvejelser skal du som social- og sundhedsassistent gøre dig?
5. Hvordan kan du inddrage borgeren?
6. Hvordan kan du inddrage borgerens livshistorie og borgerens ønsker for fremtiden?
7. Hvordan får du indblik i borgerens eget syn på trivsel og velvære i forhold til KRAMS faktorerne?
8. Hvordan bruger du tilstande, indsatsområder og handlingsanvisninger i nexus i forhold til det udvalgte emne?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
- Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
- Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger? – Inddrag teori !

• Anvend sygeplejeprocessen!

Læs om temaet i:

Somatisk sygdom og sygepleje 1 & 2, kapitel: 12, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 33, 35, 36 & 46

Evt. VAR-Portalen

Praktikmål

1, 2, 3, 4, 5, 8, 13, 16

Tema 4

Emner til vejledermøder

- Social- og sundhedsassistentens ansvars- og kompetenceområde
- Planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger
- Den rehabiliterende tankegang
- Delegering af arbejdsopgaver
- Pædagogiske aktiviteter
- Vejledning af kollegaer
- Teamsamarbejde
- Tværfaglige samarbejdspartnere
- Kvalitetssikring
- Autoriseret sundhedsperson
- Kultur på arbejdspladsen
- Servicelov/Sundhedslov

Arbejdsspørgsmål

1. Med udgangspunkt i de 12 sygeplejefaglige problemområder fra Sundhedsstyrelsen identificeres egne ansvars og kompetenceområder
2. Hvad kan du uddelegere til dine hjælperkollegaer?
3. Hvornår skal en sygeplejerske involveres?
4. Identificer hvilke behov borgeren kan have for sygepleje. Udvælg et flere behov, som du går i dybden med?
5. Hvilken viden og observationer skal du have for at kunne foretage en vurdering af den sygepleje indenfor de valgte behov, borgeren har brug for?
6. Hvordan kan du inddrage borgeren?
7. Beskriv hvilke overvejelser du gør dig, når du planlægger din dag?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
- Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
- Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger? – Inddrag teori !

- **Anvend sygeplejeprocessen / Dataindsamlingsseddel!**

Læs om temaet i:

Det sammenhængende borger- og patient forløb, kapitel: 5
Kvalitet og udvikling, Kapitel: 1, 3 & 8
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering, kapitel: 1, 2, 3 & 8

Praktikmål

2, 3, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 20

Praktik 1B

Temaer

Begynder-niveau

Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Tema 5

Emner til vejledermøder

- Vejledning af borger og kollega
- Motivation / Den motiverende samtale
- Omsorg
- Måltrettet kommunikation
- Kommunikationsformer
- Relationsdannelse
- Kommunikation med pårørende
- Konflikthåndtering
- Voldsforebyggelse
- Ethiske overvejelser
- Mestring af eget liv / Egenomsorg
- Social ulighed i sundhed
- Magtanvendelse
- Rådgivning/vejledning af borger
- Sundhedspædagogik

Arbejdsspørgsmål

1. Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering ud fra dit valgte emne?
2. Hvilke faglige overvejelser skal du som social- og sundhedsassistent gøre dig?
3. Hvordan kan du inddrage borgeren?
4. Hvordan kan du inddrage borgerens livshistorie og borgerens ønsker for fremtiden?
5. Hvordan får du indblik i borgerens eget syn på trivsel, mestring og velvære?
6. Hvilke observationer hos borgeren skal du gøre dig i forhold til det valgte emne?
7. Hvordan forholder du dig til borgerens egne ressourcer og autonomi?
8. Hvilke kommunikationsformer er der, og hvad karakteriserer dem hver især? Og hvordan skal de bruges i forhold til en borger?
9. Fortæl om en omsorgsteori, og hvorfor du finder den væsentlig?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
- Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
- Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger? – Inddrag teori !
- Er der nogen dilemmaer, du har fået øje på?

• Anvend Mindmappen!

Læs om temaet i:

Mødet med borgeren og patienten

Kapitel: **2,5,7,10,11,12 & 14**

Somatisk sygdom og sygepleje 1 & 2, kapitel: **4**

Praktikmål

4, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 19

Rehabilitering og anvendelse af tidlig opsporing

Tema 6

Emner til vejledermøder

- Forebyggelse
- Forebyggelse af smittespredning
- Borgerens funktionsevne
- Sygdomslære / sygeplejefaglige problemer: (Hjerte / kredsløb, feber, væskebalance, Respiration, nyre/urinveje, smerter, diabetes)
- Livsstilssygdomme
- Hverdagsrehabilitering
- Helhedsorienteret tilgang
- Borgerens ressourcer
- Inaktivitet
- Mestring af eget liv
- Meningsfulde aktiviteter
- Aktivitetstilbud
- Samarbejde med pårørende og frivillige
- Borgerens livskvalitet
- Selvbestemmelsesret
- Velfærdsteknologi

Arbejdsspørgsmål

1. Identificer hvilke behov borgeren kan have indenfor sygepleje, forebyggelse og rehabilitering?
2. Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering af den forebyggende og rehabiliterende tilgang, som borgeren har behov for?
3. Hvilke observationer hos borgeren skal du gøre dig i forhold til det valgte emne?
4. Hvilke faglige overvejelser skal du som social- og sundhedsassistent gøre dig?
5. Hvordan kan du inddrage borgeren?
6. Hvordan kan du inddrage borgerens livshistorie og borgerens ønsker for fremtiden?
7. Hvordan får du indblik i borgerens eget syn på trivsel og velvære?
8. Hvordan forholder du dig til borgerens egne ressourcer og autonomi?
9. Hvordan indtænker du pårørende i den rehabiliterende proces?
10. Hvilke velfærdsteknologier anvendes på dit praktiksted og til hvad?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
- Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
- Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger? – Inddrag teori !

Anvend Mindmappen!

Læs om temaet i:

Somatisk sygdom og sygepleje 1 & 2, kapitel: 17, 18, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 38 & 46
Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering, kapitel: 1, 2, 3, 7, 14, 15 & 21, 40

Evt. VAR-Portalen / CSS hygiejneinstrukser

Praktikmål
1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 18, 19

Sundhedsfaglig dokumentation

Tema 7

Emner til vejledermøder

- Aktindsigt
- Notatpligt
- Tavshedspligt
- Krav til dokumentation
- Dokumentations-systemer
- Anvendelse af fagudtryk
- UTH (utilsigtede hændelser)
- Borgeroplevet kvalitet
- Vejledning af kollegaer
- Fælles medicinkort
- Medicinhåndtering
- Fællessprog III

Arbejdsspørgsmål

1. Hvilken viden skal du have for dit udvalgte emne, og hvilken betydning har det for din daglige dag i praktikken?
2. Hvordan inddrager du den tillærte viden du har fået fra medicin og dokumentationsundervisningen her i Furesø i din daglige dag i praktikken?
3. Udvælg et emne, der omhandler farmakologi og medicinhåndtering udfoldet i forhold til en borger, også i forbindelse med din farmakologiopgave.
4. Hvordan kommer værdierne fra DEKUR (dialog, engagement, kvalitet, udvikling, -respekt) i spil på en god og faglige måde i dit samarbejde mellem borger/ pårørende og dine kollegaer?
5. Hvordan får du indblik i borgerens eget syn på trivsel og velvære og deler dette med dine kollegaer?
6. Hvordan bruger du tilstande, indsatsområder og handlingsanvisninger i nexus i forhold til det udvalgte emne?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Identificer hvilke behov din borger har – Brug dataindsamling. Hvor og hvordan dokumentere du dette korrekt og hensigtsmæssigt i dokumentationssystemet Nexus?
- Hvordan inddrager du din borgers perspektiv i din dokumentation?
- Hvordan inddrager du din borgers livshistorie og borgerens ønsker for fremtiden i din dokumentation?

• Anvend Mindmappen og dataindsamlingsseddel!

Læs om temaet i:

Kvalitet og udvikling, kapitel: **6**

Det sammenhængende borger- og patientforløb, kapitel: **6**

Farmakologi og medicinhåndtering, Kapitel:**1, 2, 3**

Furesøs instruks i Medicin og utilsigtede hændelser

Evt. VAR-Portalen

Evt.: www.fs3.nu

**Praktikmål
9, 11, 13, 15, 17**

Praktik 2

Temaer

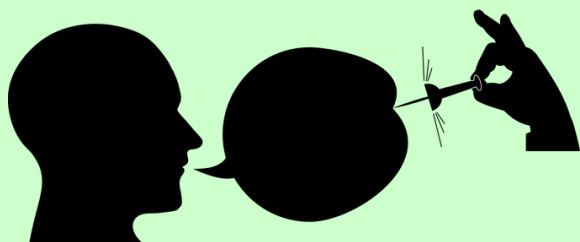
Rutineret-niveau

Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Tema 8

Emner til vejledermøder

- Nonverbal og verbal kommunikation
- Bevidst kropssprog
- Aktiv lytning
- Ethiske dilemmaer - Inhabiliter
- Måltrettet kommunikation
- Kollegial vejledning og supervision
- Relations arbejde
- Jeg-støttende sygepleje
- Tavshedspligt
- Anerkendende tilgang
- Konfliktdæmpende kommunikation
- Pårørendekontakt
- Rollen som sundhedsprofessionel

Arbejdsspørgsmål

1. Hvad er verbal- og nonverbalkommunikation? Og hvordan kan du bruge dette aktivt i forhold til den psykiatriske borger?
2. Hvilke principper ligger der i metoden aktiv lytning, og hvornår er det relevant at bruge?
3. Diskuter etiske dilemmaer, du ser i din psykiatriske praktik!
4. Hvilke principper ligger der i måltrettet kommunikation, jeg-støttende sygepleje og anerkende tilgang, og hvornår bruges hvad?
5. Hvilke overvejelser gør du dig, når du indgår i et relations arbejde hos en psykiatrisk borger?
6. Hvilke forskelle og ligheder ser du i rollen som sundhedsprofessionel i en psykiatrisk kontekst kontra en somatisk?
7. Hvad er konfliktdæmpende kommunikation og hvordan bruger du det i en konflikthåndtering?
8. Hvordan foregår kollegial vejledning og supervision på dit psykiatriske praktiksted, og hvordan kan du bruge det aktivt?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
  - Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
  - Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger og dennes pårørende? – Inddrag teori !
- Anvend sygeplejeprocessen og / eller mindmappen!**

Læs om temaet i:

Mødet med borgeren, kapitel: **5, 7 & 11**
Psykisk sygdom og sygepleje, Kapitel: **2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14**

Praktikmål

9, 10, 11, 12, 18, 19, 20

Det gode liv med demens

Tema 9

Emner til vejledermøder

- Demenssygdomme
- Mestring
- Sansesult og Sansestimulering
- Empati
- Meningsfulde aktiviteter
- Selvbestemmelsesret
- Forebyggelse og begrænsning af magt og tvang
- Livshistorie
- Reminiscens
- Multikulturel forståelse af det gode liv
- Struktureret livsindhold
- Livskvalitet
- Konfliktdæmpende kommunikation

Arbejdsspørgsmål

1. Hvad er demens og hvad kendetegner de mest almindelige demenssygdomme?
2. Hvad ligger der i begrebet mestring og hvordan kan du understøtte dette i sygeplejen?
3. Hvordan reagere demente / psykiatriske borgere på sansestimuli?
4. Hvordan får du skabt livskvalitet og en meningsfyldt hverdag for den demente / psykiatriske borger under hensynstagen til deres selvbestemmelsesret og livshistorie?
5. Hvordan forebygges og begrænses magt og tvang i den psykiatriske sygepleje?
6. Hvad er reminiscens, og hvordan kan det bruges aktivt i den psykiatriske sygepleje?
7. Hvilke overvejelser gør du dig i forhold til den multikulturelle forståelse af det gode livs påvirkning af synet på en psykiatrisk / dement borger?
8. Hvad kendetegner konflikthåndtering og hvordan arbejder du konfliktdæmpende i din kommunikation?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
  - Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
  - Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger og dennes pårørende? – Inddrag teori !
- Anvend sygeplejeprocess og / eller mindmappen!**

Læs om temaet i:

Mødet med borgeren, kapitel: **2, 12, 13 & 14**
Psykisk sygdom og sygepleje, Kapitel: 9, 10,
 11,13, **16, 18, 19 & 20**

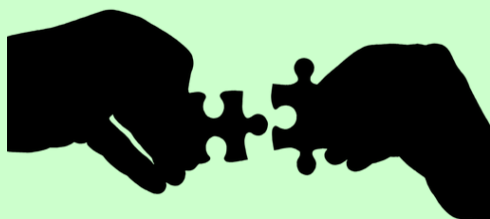
Praktikmål

1, 4, 6, 7, 9, 12, 15, 19

Tema 10

Emner til vejledermøder

- Jeg-støttende sygepleje
- Kognitiv tilgang
- Psykiatriske diagnoser
- Vejledning og instruktion af borgeren og pårørende
- Psykoedukation
- Psykofarmaka
- Psykiatrisk sygeplejefaglig vurdering
- Tidlig opsporing
- Servicelov over for Psykiatrilov
- Psykosocial rehabilitering
- Konfliktdæmpende kommunikation
- Tværfagligt/tværasektorielt samarbejde
- Aktivitet
- Dokumentation

Arbejdsspørgsmål

1. Hvilke principper ligger der i jeg-støttende sygepleje og kognitive tilgange, og hvornår bruges hvad?
2. Hvad er en psykiatrisk diagnose og hvad kendetegner de mest almindelige psykiatriske sygdomme?
3. Hvad er psykoedukation og psykosocial rehabilitering, og hvordan kan det bruges aktivt i den psykiatriske sygepleje?
4. Udvælg et til to psykofarmaka og udfold det i forhold til medicin håndtering i psykiatrien. Indtænk din farmakologiopgave.
5. Hvad observeres hos den psykiatriske borger med henblik på tidlig opsporing?
6. Hvad er psykiatriloven, og hvad siger den noget om?
7. Hvilke tværprofessionelle samarbejdspartnere / -sektorer er der inden for psykiatrien, og hvordan kan vi samarbejde med dem?
8. Hvordan bruger du tilstande, indsatsområder og handlingsanvisninger i nexus i forhold til den psykiatriske borger?

Refleksionsspørgsmål i forhold til egen borger

- Hvordan kom udvalgte emne til udtryk hos din borger?
  - Hvad var særlig vigtigt hos din borger og hvorfor?
  - Hvordan handlede du helt konkret i forhold til det der var særlig vigtigt hos din borger og dennes pårørende? – Inddrag teori !
- Anvend sygeplejeprocessen og / eller Mindmappen!**

Læs om temaet i:

Psykisk sygdom og sygepleje, Kapitel: 1, 4, 5, 6, 8, 15, 17, 21, 23 & 24
Farmakologi og medicin håndtering, (Psykofarmaka mm.): s. 223-268

Praktikmål

1,2,3, 4, 5, 8, 9, 13, 14, 16, 17

Praktik 3A & C

Temaer

Avanceret-niveau

Social- og sundhedsassistentuddannelsen

Kildehenvisninger

1. Københavns Kommune, 2020, *Praktikkatalog – Praktik 1, 2 & 3 social- og sundhedsassistentuddannelsen*, Uddannelse København.
2. SOSU C, 2018, *Håndbog i praktikuddannelsen, Social- og sundhedsassistentuddannelsen 2017*, Udgave sep. 2018
3. Thrane & Sprogøe, 2018, *Bedre praktikvejledning på en nemmere måde – en brugsbog*, FOA
4. Engers (red.), 2020, *Mødet med borgeren og patienten*, Munksgaard SOSUserien, SSA, 1. udgave, 5. oplag
5. Vibholm (red.), 2017, *Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering*, Munksgaard SOSUserien, SSA, 1. udgave, 4. oplag
6. Andersen og Lykke (red.), 2017, *Somatisk sygdom og sygepleje bind 1&2*, Munksgaard SOSUserien, SSA, 1. udgave, 4. oplag
7. *Hagstrøm (red.), 2019, Kvalitet og udvikling*, Munksgaard SOSUserien, SSA,
8. 1. udgave, 3. oplag
9. Andersen (red.), 2016, *Farmakologi og medicin håndtering*, Munksgaard SOSUserien, SSA, 1. udgave, 7. oplag
10. Hagstrøm (red.), 2017, *Det sammenhængende borger og patientforløb*, Munksgaard SOSUserien, SSA, 1. udgave, 4. oplag
11. Søndergaard, (red.), 2017, *Psykisk sygdom og sygepleje*, Munksgaard SOSUserien, SSA, 1. udgave, 4. oplag